

RTU studiju kurss "Pieejas un metodes lingvistiski nevienādīgā mācību vidē"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA1639
Nosaukums	Pieejas un metodes lingvistiski nevienādīgā mācību vidē
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Sanita Martena - Doktors, Profesors
Mācībspēks	Indra Kalniņa - Pasniedzējs
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studējošie iegūs prasmes plānot mācību procesu lingvistiski nevienādīgā mācību vidē, izvirzīt sasniedzamos rezultātus mācību stundai, kurā integrēti tiks apgūta valoda un mācību saturs. Spēs plānot mācību stundas saturu, atlasot skolēnu vecumposmam, mācību priekšmeta specifikai un skolēnu valodas attīstības līmenim atbilstošus mācību līdzekļus, metodes un metodiskos paņēmienos, izmantojot mācīties rosinošu atgriezenisko saiti.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir pilnveidot topošo skolotāju izpratni par bilingvālo izglītību un CLIL teorētiskajiem aspektiem, attīstot praktiskās iemaņas integrētai valodas un mācību satura nodrošināšanai dažādu jomu mācību priekšmetos. T Studiju kursa uzdevumi: - attīstīt kompetenci izvirzīt sasniedzamos rezultātus mācību stundai, kurā integrēti tiks apgūta valoda un mācību saturs; - attīstīt prasmes plānot mācību stundas saturu, atlasot skolēnu vecumposmam, mācību priekšmeta specifikai un skolēnu valodas attīstības līmenim atbilstošus mācību līdzekļus, metodes un metodiskos paņēmienos un izmantojot mācīties rosinošu atgriezenisko saiti; - pilnveidot profesionālo kompetenci sadarboties ar kolēģiem mācību satura plānošanā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Zinātniskās literatūras analīze un izvērtēšana par aktualitātēm par BI un CLIL jomā, kolāžas veidošana par BI un CLIL teorētiskajiem aspektiem. - Zinātniskās literatūras analīze un izvērtēšana, kolāžas veidošana. 2. Pētījuma veikšana par integrētu valodas un mācību satura apguvi Latvijā: stipro un vājo pušu apzināšana. - Pētījuma veikšana. 3. Mācību līdzekļu atlasīšana izmantošanai integrētai valodas un mācību satura apguvei dažādu mācību jomu priekšmetu mācību stundās - Darbs ar Latviešu valodas aģentūras izstrādātajiem mācību līdzekļiem. 4. Uz valodas prasmju apguvi attiecināmu sasniedzamo rezultātu izvirzīšana viena mācību priekšmeta brīvi izvēlētam tematam noteiktā vecumposmā, mācību uzdevumu izstrāde valodas prasmju attīstībai apgūstamā temata ietvaros. - Mācību uzdevumu izstrāde. 5. Atgādņu, grafisko organizatoru komplekta izveide mācību satura apguvei vienam brīvi izvēlēta mācību priekšmeta tematam noteiktā klasē. - Mācību materiālu adaptēšana, izmantojot vieglās valodas pamatprincipus. Atgādņu, grafisko organizatoru komplekta izveide. Mācību materiālu adaptēšana. 6. Dažādu jomu mācību priekšmetu grāmatu izvērtēšana starpkultūru izglītības kontekstā. Grāmatu izvērtēšana. 7. Skolotāju sadarbības labās prakses piemēru izpēte - darbs ar izglītības iestāžu metodiskā darba plāniem. - Darbs ar izglītības iestāžu metodiskā darba plāniem. 8. Vienas mācību priekšmeta stundas sagatavošana integrētai valodas un mācību satura apguvei izvēlētajam vecumposmam. Stundas sagatavošana.

Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Aičisone, Dž. (2015). Runājspējīgais zīdītājdzīvnieks. Rīga: LVA. 2. Beikers. K. (2002). Bilingvisma un bilingvālās izglītības pamati. Rīga: Nordik. 3. Golubeva, M. (2011). Jaunais un aktuālais bilingvālajā izglītībā Latvijā un pasaulē. Rīga: LVA. 4. Lazdiņa, S.(red.). (2015). CLIL jeb mācību satura un valodas un integrēta apguve: izglītības paradigmas maiņa. Rīga: LVA. 5. Mickeviča, S., Visocka, A. (2008). Bilingvālā izglītība: pasaules un Latvijas pieredze. Rīga: LVA Papildu/Additional: 1. Azarēviča, J. Mickeviča, S., Miļča, K. Plociņa, L., Zabarovskis, S. (2011). Rakstītprasmes pilnveide latviešu valodā dažādos mācību priekšmetos 7.-9.klasē. Pieejams PDF formātā http://maciunmacies.valoda.lv/images/Maci/CLIL_Bilingvalalzgl_Metodiskie/Met_BIL_3.pdf 2. CLIL Glossary. (2015). Pieejams PDF formātā https://www.cambridgeenglish.org/Images/22194-tkt-clil-glossary-document.pdf 3. Eiropas kopīgās pamatnostādnes valodu apguvei: mācīšanās, mācīšana, novērtēšana. (2006). Rīga: LVA. Pieejams PDF formātā https://valoda.lv/wp-content/uploads/docs/Projekti/LV_mat_evp_valodu_pase.pdf 4. IAC. (2011). Starpkultūru saskarsme. Pieejams PDF formātā http://www.integration.lv/uploads/files/informativie-materiali/iacgramatal.pdf 5. Lazdiņa, S. (2017). Vai tikai mūzikā ir polifonija: valodu izglītības plānošana globalizācijas procesu kontekstā. V.Ļubkina, S.Ušča (red.). Izglītības reforma vispārīgajās skolās: izglītības satura pētījumi un ieviešanas problēmas. Rēzekne, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, 40.-53. Citi informācijas avoti/Other sources of information: 1 Cenoz, J. (2015). Content-based instruction, content, and language integrated learning: the same or different? Language, Culture and Curriculum, 28(1), 8-24 https://doi.org/10.1080/07908318.2014.1000922 2. Gierlinger, E. (2013). The languages for CLIL Model. Retrieved February 27, 2018 from http://clilingmesoftly.wordpress.com/clil-teachers-tl-competence 3. Marsh, D. (2012). Content and Language Integrated Learning (CLIL). A Development Trajectory. University of Cordoba. Pieejams PDF formātā www.2013000000658.pdf 4. Marsh, D., Mehisto, P., Wolff, D., Frigols Martin, María Jesús. (2010). European Framework for CLIL Teacher Education. Pieejams PDF formātā https://www.unifg.it/sites/default/files/allegatiparagrafo/20012014/european_framework_for_clil_teacher_education.pdf
Nepieciešamās priekšzināšanas	-

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. temats. Bilingvālā izglītība (BI) un integrēta valodas un mācību satura apguve (CLIL): lingvistiskie, sociāli psiholoģiskie un pedagoģiskie aspekti. 1. lekcija: BI un CLIL jēdzieni, raksturojums, vēsturiskie aspekti un perspektīvas iezīmes izglītības paradigmas maiņas un globalizācijas kontekstā. 1. seminārs: Bilingvisms un intelekts. Bilingvisms un domāšana. Bilingvisms un kognitīvās teorijas. CLIL kā didaktiskā pieeja, kurā valoda tiek izmantota kā instruments citu mācību priekšmetu apguvē, pieejas pamatojums, mērķi, uzdevumi.	4	6	2	10
2. temats. BI un CLIL: pasaules un Latvijas pieredze un labās prakses piemēri. 2. lekcija. Bilingvālās izglītības tipi pasaulē un Latvijā. CLIL pirmsākumi 20. gs. 90. gadu beigās: mācību satura un latviešu valodas integrēta apguve mazākumtautību skolās. Pāreja uz mācību satura un valodas integrētu apguvi. 2. seminārs. Integrēta valodas un mācību satura apguve: aktuālās situācijas raksturojums Latvijā un citu valstu labās prakses piemēri.	4	6	2	10
3. temats. Mācību procesa didaktiskie aspekti dažādu jomu mācību priekšmetu stundās BI un CLIL kontekstā 1., 2. praktiskais darbs. Dažādu mācību priekšmetu stundas integrētai valodas un mācību satura apguvei: mācību stundas sasniedzamie rezultāti, mācību metodes un metodiskie paņēmieni, vērtēšana, atgriezeniskā saite, stundas plānošana, izmantojamie resursi un mācību līdzekļi.	4	8	2	10
4. temats. Valodas prasmju attīstība mācību stundā ar integrētu mācību satura un valodas apguvi 3., 4. praktiskais darbs. Latviešu valodas mācību satura integrēšanas iespējas dažādu jomu mācību priekšmetu stundās atšķirīgos vecumposmos. Valodas plānošana. Valoddarbības veidu - klausīšanas, runāšanas, lasīšanas, rakstīšanas - attīstība dažādu mācību priekšmetu stundās. Tekstpratības attīstība CLIL kontekstā.	6	8	2	10
5. tēma. Mācību aspekts BE un CLIL mācību procesā 3. lekcija: Individualizācija un diferenciācija, atbalsts skolēniem integrētai valodas un satura apguvei dažādu mācību priekšmetu stundās. Dažādas mācību stratēģijas CLIL kontekstā. 5. praktiskais darbs: Viegla valoda, piezīmes, grafiskie organizatori, to praktiskās izmantošanas iespējas.	4	6	2	12
6. temats. Kultūras un sociālais aspekts BI un CLIL mācību procesā. 4. lekcija: Starpkultūru izglītība CLIL kontekstā: dažādības iepazīšana un tolerantas attieksmes veidošanās, starpkultūrs dialogs un integrācija. 3. seminārs: Pedagoģiskās stratēģijas starpkultūru kompetences attīstībai integrētā valodas un mācību satura apguves procesā.	4	6	2	4
7. temats. Skolotāju sadarbība bilingvālās izglītības un CLIL kontekstā 5. lekcija: Skolotāju sadarbība valodas un mācību satura integrētai apguvei: kas sadarbojas, kāpēc sadarbojas, kā sadarbojas. 6. praktiskais darbs: Valodas un mācību priekšmeta skolotāju sadarbības labās prakses piemēru izvērtēšana, sadarbības plānošana noteiktu mērķu sasniegšanai.	4	6	2	6

8. temats, BI un/vai CLIL mācību stundas plānošana. 7.,8. praktiskais darbs: Kritēriju izvirzīšana mācību stundai ar integrētu valodas un mācību satura apguvi. Mācību stundas demonstrēšana un izvērtēšana (pašrefleksija un savstarpējā vērtēšana).	2	6	2	6
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: - Izprot BI un CLIL teorētiskos aspektus, ir gūta izpratne par BI un CLIL iespējām dažādu jomu mācību priekšmetu stundās atšķirīgos vecumos. - Pārzina, kā mācību stunda integrētai valodas un mācību satura apguvei atšķiras no mācību stundas mācību satura apguvei, izprot CLIL mācību stundas saikni ar LAT2 vai svešvalodas mācību stundu. - Pārzina darba individualizēšanas un diferencēšanas paņēmienus, atbalsta veidus skolēniem mācību stundā ar integrētu valodas un mācību satura apguvi. - Orientējas pedagoģiskās stratēģijas starpkultūru kompetences attīstībai integrētā valodas un mācību satura apguves procesā. - Izprot valodas un mācību priekšmeta skolotāja sadarbības lomu CLIL un BI kontekstā.	Vērtēšanas metodes: Studējošo darbs seminārnodarībās un praktiskajās nodarbībās. Patstāvīgie darbi par 4. 5. un 8. tematu. Eksāmens. Vērtēšanas kritēriji: - Demonstrēta izpratne par bilingvisma ietekmi. Pielieto bilingvisma saistības ar kognitīvajām teorijām, veic analīzi un sniedz teorētisko pamatojumu. - Raksturota CLIL pieejas būtība, mērķi un uzdevumi. Argumentēts viedoklis, izmantojot piemērus un sasaistot teoriju ar praksi. - Raksturota CLIL pieejas īstenošana un attīstība Latvijā un pasaulē, izvērtēti labās prakses piemēri, formulēti argumentēti secinājumi un korekti izmantoti ticami informācijas avoti. - Izplānota un izstrādāta mācību stunda integrētai valodas un mācību satura apguvei, izvēlēti atbilstoši sniedzamie rezultāti, mācību metodes, vērtēšanas paņēmieni un resursi, kā arī pamatota to izmantošana atbilstoši CLIL pieejas principiem.
Prasmes: - Prot atlasīt, analizēt un kritiski izvērtēt zinātnisko literatūru par aktualitātēm BI un CLIL jomā, izmantot iegūto informāciju pētījuma plānošanai un veikšanai. - Prot integrētai valodas un mācību satura apguves stundai izvirzīt sniedzamos rezultātus, atlasīt vecumposmam atbilstošas mācību metodes, metodiskos paņēmienus, resursus un līdzekļus, organizēt uz skolēnu valodas prasmju attīstību orientētu vērtēšanu un atgriezenisko saiti. - Prot plānot valodas apguvi, izmantot daudzveidīgus uzdevumus un vingrinājumus valodas prasmju attīstībai integrētā valodas un mācību satura apguves procesā. - Prot adaptēt un patstāvīgi izstrādāt mācību materiālus skolēnu ar atšķirīgām valodas prasmēm atbalstam. Izvērtē mācību grāmatas un secina par starpkultūru izglītības kontekstu mācību saturā.	Vērtēšanas metodes: Studējošo darbs seminārnodarībās un praktiskajās nodarbībās. Patstāvīgie darbi par 4. 5. un 8. tematu. Eksāmens. Vērtēšanas kritēriji: - Demonstrētas latviešu valodas mācību satura integrēšanas prasmes dažādu jomu mācību priekšmetu stundās, atšķirīgos vecumposmos. - Plānoti valodas apguves elementi un parādīta to sasaiste ar mācību procesu. - Iekļautas aktivitātes visu valoddarbības veidu attīstīšanai. - Integrēti tekstpratības attīstīšanas paņēmieni CLIL pieejā. - Demonstrē dažādas mācību stratēģijas CLIL kontekstā, integrējot tās dažādu mācību priekšmetu saturā.
Kompetence: - Spēj plānot integrētu valodas un mācību satura apguves procesu, sekmējot skolēnu valodas prasmju attīstību un pozitīvas attieksmes pret valodu veidošanos. - Spēj sadarboties ar dažādu jomu mācību priekšmeta skolotājiem, plānojot mācību stundu integrētai valodas un mācību satura apguvei. - Spēj nodrošināt uz savstarpēju cieņu un toleranci balstītu mācību vidi, sekmējot starpkultūru kompetencei nozīmīgo zināšanu, prasmju un attieksmju veidošanos mācību procesā.	Vērtēšanas metodes: Studējošo darbs seminārnodarībās un praktiskajās nodarbībās. Patstāvīgie darbi par 4. 5. un 8. tematu. Eksāmens. Vērtēšanas kritēriji: - Analizē skolotāju sadarbības piemērus bilingvālās izglītības un CLIL kontekstā; Identificēti būtiskākie veiksmes faktori, izvērtēta to efektivitāte un izstrādāts metodiski pamatots sadarbības plāns. - Izstrādāts metodiski pamatots mācību stundas plāns, formulējot sniedzamos rezultātus un vērtēšanas kritērijus. - Veiksmīgi demonstrē stundu, integrējot satura un valodas apguvi. - Veic padziļinātu pašrefleksiju un argumentētu savstarpējo vērtēšanu. - Patstāvīgie darbi izstrādāti ievērojot akadēmisko rakstības stilu, ņemot vērā darba noformēšanas prasības un lietojot korektas atsaucis.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Studējošo darba novērtējums seminārnodarībās un praktiskajās nodarbībās	20
1. Patstāvīgais darbs - 4. temats	15
2. Patstāvīgais darbs - 5. temats	15
3. Patstāvīgais darbs - 8. temats	30
Eksāmens	20
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	